

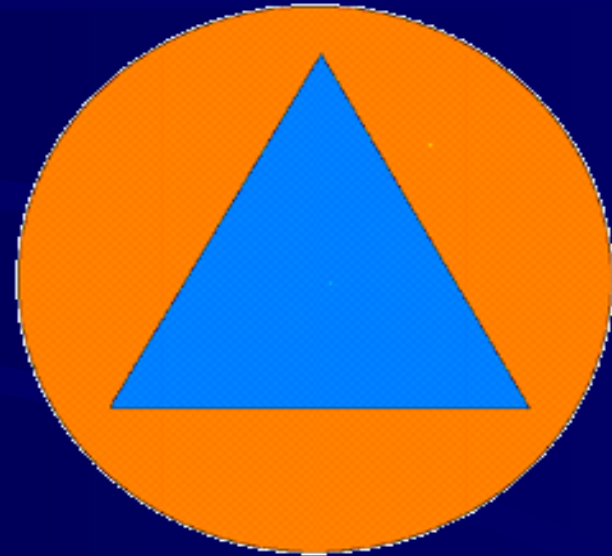
SZKOLENIE LUDNOŚCI W ZAKRESIE POWSZECHNEJ SAMOBRONY

Obrona Cywilna
Miasta i Gminy
Łasin

Cel szkolenia :

- Przygotowanie ludności do samoobrony przed skutkami działań agresora, a także do udziału w zwalczaniu klęsk żywiołowych.

PODSTAWA PRAWNA

**Rozporządzenie Rady Ministrów z 28.09.1993 r.
w sprawie powszechnej samoobrony ludności
(Dz. U. Nr 91, poz.421)**

Rozporządzenie określa:

- organizację, zasady i wymiar szkolenia ludności w zakresie powszechnej samoobrony;**
- tryb zwalniania od tego obowiązku;**
- właściwości organów w tych sprawach;**
- zasady i tryb postępowania w sprawach nakładania obowiązku w tym zakresie;**

OBOWIĄZKI LUDNOŚCI W ZAKRESIE PRZYGOTOWAŃ DO POWSZECHNEJ SAMOBRONY

- 1. Zapoznanie się z rodzajami, sposobami ich ogłaszania i odwoływania oraz zasadami zachowania się po usłyszeniu sygnału alarmu,**
- 2. Zapoznanie się z rozmieszczeniem najbliższych budowli ochronnych w miejscu pracy i zamieszkania,**
- 3. Zaopatrzenie siebie i członków rodziny w indywidualne środki ochrony przed skażeniami,**
- 4. Zaopatrzenie domowej apteczki w podstawowe leki i materiały opatrunkowe,**
- 5. Opanowanie zasad i sposobów udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym,**
- 6. Zgromadzenie i odpowiednie zabezpieczenie zapasów żywności i wody dla siebie i rodziny na czas utrzymywania się zagrożenia,**
- 7. Przygotowanie mieszkania (budynku) pod względem ppoż., zaciemnienia i ochrony przed skażeniami,**

OBOWIĄZKI LUDNOŚCI W ZAKRESIE PRZYGOTOWAŃ DO POWSZECHNEJ SAMOBRONY

- 8. Zabezpieczenie – na wsi budynków inwentarskich, zwierząt, płodów rolnych i pasz oraz wody pitnej dla ludzi i zwierząt,**
- 9. Zapoznanie się z zasadami wykonywania prostych prac ratunkowych w rejonie porażenia,**
- 10. W przypadku zarządzenia ewakuacji – zabezpieczenie mienia, wyłączenie dopływu wody, prądu, gazu, spakowanie rzeczy osobistych, dokumentów, środków ochrony przed skażeniami oraz żywności, ściśle wykonywanie poleceń organizatorów ewakuacji.**

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ NA WYPADEK RÓŻNYCH ZAGROŻEŃ

POŻARY

Pożar jest niekontrolowanym procesem spalania występującym w miejscach do tego nie przeznaczonych, który w zależności od rozwoju może spowodować powszechne zagrożenie dla życia.

Najczęstszą przyczyną pożarów są:

- zwarcia instalacji elektrycznych,
- wyładowania atmosferyczne,
- działanie człowieka.

SPOSOBY ZABEZPIECZENIA PRZED POŻAREM

- zainstaluj w mieszkaniu, domu i obejściu gospodarskim wykrywacze dymów (pożaru) i eksploatuj je zgodnie z instrukcją,

- zaopatrz mieszkanie, dom i obejście w podręczne gaśnice i naucz rodzinę posługiwać się nimi, przestrzegaj terminów badania sprawności gaśnic i ich legalizacji.

- Zapisz i zapamiętaj numer telefonu **998** Straży Pożarnej oraz naucz dzieci jak informować przez telefon o pożarze.

- Sprawdź instalację elektryczną, czy nie jest wadliwa. Nie dokonuj napraw samodzielnie.

- Sprawdź przedłużacz i gniazdka oraz domowe urządzenia elektryczne (odbiorniki energii). Nie przeciążaj sieci elektrycznej. Nie włączaj kilku odbiorników do jednego gniazdka. Używaj rozgałęźników, zaopatrzonych w bezpieczniki w celu uniknięcia iskrzenia i krótkich spięć.

- Nie używaj nigdy benzyny, ropy, nafty oraz innych paliw i podobnych materiałów wewnątrz budynków – przechowuj je w dobrze wentylowanych pomieszczeniach w odpowiednich pojemnikach.

Nigdy nie pal papierosów w pobliżu tych pojemników.

PRZEPISY PPOŻ. dot. rolnictwa

**Rozp. MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków,
innych obiektów budowlanych i terenów
(Dz.U.Nr 109, poz. 719 z 2010 r.)**

**Rozdział 10 - zabezpieczenie ppoż. zbioru, transportu
i składowania palnych płodów rolnych.**

**Podczas zbioru, transportu i składowania płodów rolnych
n a l e ż y :**

- 1. Stosować wskazania podane w instrukcjach obsługi;**
- 2. Stosować silniki elektryczne o odpowiednim stopniu ochrony;
Odległość ich używania od stert, stogów i budynków palnych
powyżej 5 metrów.**
- 3. Silniki spalinowe ustawiać na podłożu niepalnym - w odległości co
najmniej 10 m od stert, stogów lub budynków palnych. Wydech
silników spalinowych zabezpieczać przed wylotem iskier.**

PRZEPISY PPOŻ. dot. rolnictwa

4. Zapewnić możliwość ewakuacji ludzi i sprzętu.
5. Materiały pędne (benzyna, oleje) przechowywać w ilościach nie przekraczających zapotrzebowania dobowego, w zamkniętych, nietłukących się naczyniach - w odległości co najmniej **10 m** od punktu omłotowego i miejsc występowania palnych płodów rolnych
6. Wyposażyć miejsce omłotów, stertowania i kombajnowania w gaśnice a w razie potrzeby w sprzęt służący do wykonania pasów ograniczających rozprzestrzenianie się pożaru.
7. Przy obsłudze sprzętu, maszyn i pojazdów w czasie prac żniwnych oraz w czasie transportu jest nie dopuszczalne palenie tytoniu. Używanie otwartego ognia i palenie tytoniu może odbywać się w odległości co najmniej **10 metrów**.
8. Strefa pożarowa stert lub stogów nie powinna przekraczać powierzchni 1000 m^2 lub kubatury 5000 m^3

PRZEPISY PPOŻ. dot. rolnictwa

Przy ustawianiu stert, stogów i brogów należy zachować co najmniej następujące odległości:

Od budynków palnych - **30 metrów**

Od budynków niepalnych - **20 metrów**

Od dróg publicznych i torów kolejowych - **30 metrów**

Od urządzeń i przewodów linii elektrycznych wysokiego napięcia -
30 metrów

Od lasów i terenów zalesionych - **100 metrów**

Między stertami, stogami stanowiącymi odrębne strefy pożarowe -
30 metrów

PRZEPISY PPOŻ. dot. rolnictwa

Wokół stert i stogów należy wykonać i utrzymać powierzchnię o szerokości co najmniej 2 metrów w odległości 3 metrów - od ich obrysu, pozbawioną materiałów palnych.

Produkty roślinne należy składować w sposób uniemożliwiający ich samozapalenie.

**Wypalanie słomy i pozostałości roślinnych na polach
JEST ZABRONIONE !**

POWÓDŹ

Powódź to jedno z najczęściej występujących, naturalnych zagrożeń w naszym kraju. Na terenie miasta i gminy Łasin nie ma zagrożenia powodziowego od rzek – jedynie mogą wystąpić lokalne podtopienia spowodowane obfitymi opadami deszczu (oberwanie chmury).

Zjawisko to ma najczęściej miejsce w okresach jesienno-zimowych i zimowo-wiosennych i może być ono spowodowane głównie: długotrwałymi opadami deszczu oraz szybkim (gwałtownym) topnieniem śniegów.

Najgroźniejsze powodzie mogą mieć miejsce wówczas, gdy wyżej wymienione czynniki powodziotwórcze nałożą się (wystąpią wszystkie z nich lub część jednocześnie) na siebie.

SPOSOBY ZABEZPIECZENIA PRZED POWODZIĄ

Ubezpiecz swoje mieszkanie, dom, zwierzęta gospodarskie, uprawy polowe od skutków **KŁĘSK ŻYWIOŁOWYCH**.

Posiadaj sprawny sprzęt przydatny w czasie zagrożenia :

- latarki,
- przenośny radiodbiornik bateryjny,
- zapasowe baterie do radia i latarek,
- inny sprzęt oświetleniowy, jak: świece, lampy,
- latarnie naftowe z zapasem nafty, zapalki, zapalniczki itp.

Opracuj plan komunikowania się na wypadek zagrożenia oraz plan powrotu do domu członków rodziny, gdy są rozdzieleni w czasie wystąpienia klęski żywiołowej (realna możliwość w ciągu dnia, gdy dorośli są w pracy, a dzieci w szkole).

GRADOBICIE

Gradobicie jest zjawiskiem meteorologicznym polegającym na spadaniu z wyższych warstw atmosfery bryłek lodu, których wielkość jest zróżnicowana (może być wielkości kurzych jaj).

Zjawisko to może być niebezpieczne dla życia i zdrowia ludzi i zwierząt. Uzyskanie na czas ostrzeżenia o gradobiciu i właściwe postępowanie, może zmniejszyć ilość ofiar oraz ograniczyć stopień zniszczeń.

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA GRADOBICIA

Zabezpiecz swoje mieszkanie, swój dom:

- zamknij okna, zabezpiecz rynny i inne części budynku,
- zabezpiecz lampy i inne urządzenia, które mogą ulec zniszczeniu,
- usuń z parapetów i balkonów przedmioty, które mogą zagrażać przechodniom.

Pozamykaj zwierzęta.

Ubezpiecz swoje mieszkanie, dom, zwierzęta gospodarskie, uprawy polowe od skutków gradobicia.

Podczas gradobicia pozostań tam gdzie jesteś, dopóki gradobicie nie przejdzie (jeśli znajdujesz się z dala od domu). Pozostań w budynku z dala od oszklonych okien, sufitów i drzwi.

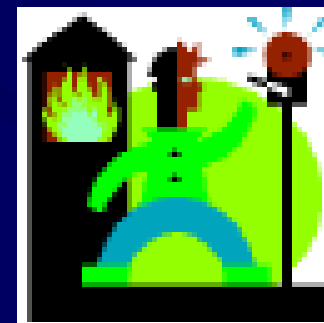

TOKSYCZNE ŚRODKI PRZEMYSŁOWE

Pojazdy samochodowe – cysterny przewożące substancje niebezpieczne /TSP/ są oznakowane: pomarańczowymi prostokątnymi tablicami z czarnymi napisami cyfrowymi, oznaczającymi rodzaj niebezpiecznej substancji według międzynarodowych oznaczeń, umieszczonymi z tyłu i przodu pojazdu

Nie bądź kibicem zdarzenia, ale oddal się z miejsca wypadku, aby zminimalizować ryzyko zatrucia.

Opuść rejon zagrożony, kierując się prostopadle do kierunku wiatru - szybko wydostaniesz się ze strefy skażenia.

SPOSOBY ZABEZPIECZENIA PRZED T.S.P.

Jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że toksyczne środki przemysłowe przenikają do twojego domu, to:

Włącz radio lub telewizor na program lokalny i stosuj się ściśle do poleceń, wydanych przez lokalne władze (służby ratownicze).

Uszczelnij wszystkie otwory okienne, wentylacyjne, drzwi – oklejając je taśmą klejącą, obkładając rulonami z mokrych ręczników czy prześcieradeł, wypełniając wszelkie otwory pakułami, gazą, watą itp.

Pozostań w wewnętrznej części budynku przy zamkniętych drzwiach – w przypadku, gdy istnieje niebezpieczeństwo skażenia chlorem udaj się na wyższe kondygnacje np. do sąsiadów. W przypadku amoniaku – kieruj się do pomieszczeń, położonych na niskich kondygnacjach.

- Powiadom o zagrożeniu najbliższe otoczenie.**
- Wyłącz urządzenia elektryczne i gazowe z otwartym ogniem.**
- Nie jedz żywności i nie pij płynów, które mogły ulec skażeniu.
Dużą ilością bieżącej wody przemyj oczy, usta, nos, weź prysznic**

KATASTROFY BUDOWLANE

Katastrofy budowlane najczęściej powodowane są:

- **wybuchami gazu w instalacjach budynku lub nagromadzeniem gazu w niektórych pomieszczeniach,**
- **obsunięciem stropów lub nadwężeniem ważnych elementów konstrukcyjnych budynków.**

JAK ZAPOBIEGAĆ KATASTROFOM BUDOWLANYM

Przed opuszczeniem domu (mieszkania) sprawdź, czy instalacja gazowa i elektryczna jest wyłączona.

W przypadku zauważenia obsunięcia stropów lub nadwężenia ważnych elementów konstrukcyjnych budynków natychmiast opuść dom (mieszkanie), a przy wychodzeniu zachowaj szczególną ostrożność. Uważaj na stropy, klatki schodowe.

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA KATASTROFY BUDOWLANEJ.

Opuszczając dom zadbaj o to, aby opuścili go wszyscy domownicy.

O ile nie możesz opuścić budynku (mieszkania) drzwiami wyjściowymi przez klatkę schodową z powodu zagrożenia lub innych przeszkód, uciekaj przez okno lub przez okna sąsiadów, jeśli jest to możliwe:

- słuchaj komunikatów i poleceń służb ratowniczych i postępuj według ich wskazań,**
- o ile nie masz możliwości opuszczenia domu (mieszkania) wywieś w oknie białe prześcieradło lub obrus, jako znak dla ratowników, że potrzebujesz pomocy.**

Gdy opuściłeś dom (mieszkanie) powiadom, kierującego akcją ratowniczą o osobach z rodziny i sąsiadach, którzy jeszcze zostali w pomieszczeniach budynku.

HURAGAN

Porywiste wiatry mogą być niebezpieczne dla życia i zdrowia ludzi i zwierząt. Uzyskanie na czas ostrzeżenia o silnych wichurach i właściwe postępowanie, może zmniejszyć ilość ofiar oraz ograniczyć stopień zniszczeń.

Ostrzeżenie o silnych wiatrach jest ogłaszane, gdy istnieje możliwość nadejścia wichury, w okresie najbliższych 12-24 godzin.

Alarm o silnych wiatrach jest ogłaszany, gdy czynniki pogodowe oznaczające silne wichury (wiatr o prędkości przekraczającej 75km/h, niebezpiecznie wysoki poziom morza i silnie wzburzona powierzchnia morza) są spodziewane w czasie krótszym niż 12 godzin.

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA HURAGANU

Pozostań tam, gdzie jesteś dopóki huragan nie przejdzie (jeśli znajdziesz się z dala od domu).

Pozostań w budynku z dala od oszklonych okien, sufitów i drzwi.

Wylącz główny wyłącznik prądu – ograniczy to niebezpieczeństwo powstania pożaru.

Włącz radio bateryjne w celu śledzenia informacji meteorologicznych i informacji o bieżącej sytuacji. Postępuj według wskazań, określonych w komunikatach.

Trzymaj pod ręką przygotowane latarki oraz dodatkowe baterie.

Unikaj używania otwartych źródeł ognia tj. świece, lampy naftowe, jako oświetlenie.

UPAŁY

Zbyt intensywny wysiłek w czasie gorącego dnia, spędzanie zbyt długiego czasu w słońcu albo zbyt długie przebywanie w przegrzonym miejscu może spowodować uraz termiczny.

Uraz termiczny może przybrać postać oparzenia słonecznego lub przegrzania.

Oparzenia słoneczne

Objawy: zaczerwienienie i bolesność skóry, możliwe swędzenie, pęcherze, gorączka, ból głowy.

Pierwsza pomoc: weź chłodny prysznic, użyj mydła aby usunąć olejki (kremy). Miejsca oparzone polewaj dużą ilością zimnej wody. Jeśli na skórze wystąpią pęcherze, zrób suchy, sterylny opatrunek i skorzystaj z pomocy medycznej.

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA UPAŁÓW

Przegrzanie

Objawy: Osłabienie, zawroty głowy, pragnienie, nudności i wymioty, kurcze mięśni (zwłaszcza nóg i brzucha), utrata przytomności.

Pierwsza pomoc: Połóż poszkodowaną osobę w chłodnym miejscu (nogi unieś na wysokości 20-30 cm). Poluzuj ubranie. Użyj zimnej, mokrej tkaniny jako okładu do obniżenia temperatury ciała.

Podawaj do picia wodę z solą małymi łykami. Jeśli wystąpią nudności, odstaw wodę. Jeśli wystąpią wymioty, szukaj natychmiast pomocy medycznej. W przypadku utraty przytomności przy wyczuwalnym oddechu i tętnie ułóż poszkodowanego na boku.

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA GWAŁTOWNEGO OCIEPLENIA

- Zabezpiecz okna.
- Odprowadzaj ciepło na zewnątrz i utrzymuj chłodne powietrze wewnątrz.
- Zainstaluj tymczasowe ekrany odblaskowe
- Rozważ utrzymanie w użyciu zewnętrznych okiennic przez cały rok.
- Utrzymuj chłodne powietrze wewnątrz pomieszczeń poprzez stosowanie żaluzji w drzwiach i oknach.
- Spożywaj zbilansowane, lekkie posiłki oraz regularnie pij duże ilości wody.

ŚNIEŻYCE

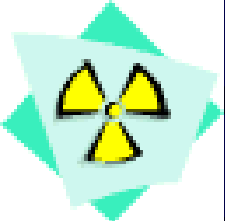
Gwałtowne opady śniegu połączone z silnym wiatrem mogą powodować śnieżyce.

Silny wiatr w połączeniu z temperaturą powietrza tylko nieco poniżej 0 stopni C może mieć taki sam skutek, jak stojące powietrze o temperaturze poniżej -30°C.

Jeśli u kogoś podejrzewane jest wystąpienie odmrożenia lub wychłodzenia – rozpocznij powolne ogrzewanie osoby i poszukaj natychmiastowej pomocy medycznej. Nie uznawaj pochopnie osoby wyziębionej za zmarłą, przed próbą reanimacji.

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ŚNIEŻYCY

- **W czasie opadów pozostań w domu.**
- **Jeżeli musisz wyjść na zewnątrz ubierz się w ciepłą odzież wielowarstwową i powiadom kogokolwiek o docelowym miejscu podróży oraz o przewidywanym czasie dotarcia na miejsce przeznaczenia.**
- **Zachowaj ostrożność poruszając się po zaśnieżonym i oblodzonym terenie, zwróć uwagę na zwisające sople, zwały śniegu na dachach budynków, itp.**

SKAŻENIA PROMIENIOTWÓRCZE

Wypadki radiologiczne mogą zdarzyć się wszędzie tam, gdzie materiały radioaktywne są używane, składowane lub transportowane.

Ponadto takie wypadki mogą wydarzyć się w elektrowniach jądrowych, szpitalach, uniwersytetach, laboratoriach badawczych, w zakładach przemysłowych, na głównych drogach, liniach kolejowych oraz w stoczniach.

Materiały radioaktywne są niebezpieczne z powodu szkodliwego oddziaływania niektórych typów promieniowania na komórki ciała. Im dłużej dana osoba jest narażona na promieniowanie, tym większe jest zagrożenie.

Ludzie każdego dnia pochłaniają pewną dawkę promieniowania ze słońca, radioaktywnych pierwiastków w glebie i w skałach, urządzeń domowych takich jak: telewizory, kuchenki mikrofalowe oraz z rentgenowskich urządzeń medycznych i dentystycznych.

Promieniowanie nie może być wykrywane przez wzrok, węch ani przez żaden inny organ zmysłu.

Są trzy czynniki, które minimalizują oddziaływanie promieniowania na twoje ciało: odległość, osłona oraz czas.

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA SKAŻEŃ PROMIENIOTWÓRCZYCH

Zachowaj spokój:

- nie każdy wypadek, związany z wydostaniem się substancji promieniotwórczej jest dla Ciebie niebezpieczny,
- wypadek może dotyczyć tylko terenu zakładu (elektrowni atomowej) i może nie powodować żadnych zagrożeń zewnętrznych.

Uważnie i stale słuchaj radia, oglądaj telewizję krajową lub lokalną.

Komunikaty określą charakter wypadku, stopień zagrożenia oraz jego zasięg i szybkość rozprzestrzeniania się – wykonaj zalecenia wynikające z komunikatów.

Gdy powracasz do mieszkania z zewnątrz:

- weź prysznic, zmień buty i odzież,
- schowaj rzeczy noszone na zewnątrz do plastikowej torby i szczelnie je zamknij.

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA SKAŻEŃ PROMIENIOTWÓRCZYCH

**Jeśli otrzymasz polecenie ewakuacji wykonuj je niezwłocznie,
według zaleceń władz (służb ratowniczych):**

- **nasłuchuj w radiu i telewizji komunikatów o drogach ewakuacji, tymczasowych schronach i sposobach postępowania,**
- **zabierz przygotowane na ewakuację rzeczy.**

Pamiętaj o swoich sąsiadach, którzy mogą potrzebować specjalnej pomocy przy małych dzieciach, starszych lub niepełnosprawnych ludziach.

Ukryj inwentarz i nakarm go przechowaną w zamknięciu paszą.

Przechowuj żywność w szczelnych pojemnikach lub lodówce:

- **niezabezpieczoną żywność, przed schowaniem dokładnie opłucz,**
- **zrezygnuj ze spożywania owoców, warzyw, wody z niepewnych źródeł.**

W takich i podobnych sytuacjach
służby ratownicze ogłaszają:

ALARM

Sposoby ogłaszania alarmu

za pomocą syren, przy pomocy gongów, przy pomocy
rozgłośni radiowych, ośrodków TVP i telewizji kablowej

Dźwięk modulowany trwający 3 min.

 Sygnały przerywane, wydawane np. pojazdem lub
innym urządzeniem albo przedmiotem

Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna informująca
o zagrożeniu i sposobie postępowania mieszkańców

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ W PRZYPADKU OGŁOSZENIA ALARMU

- ❖ włącz odbiornik radiowy i telewizyjny na częstotliwości kanału stacji lokalnej (100,1 Mhz);
- ❖ postępuj zgodnie z zaleceniami podawanymi w komunikatach;
- ❖ wykonuj polecenia organów kierujących akcją ratowniczą;
- ❖ nie zbliżaj się do rejonu awarii.

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ W PRZYPADKU OGŁOSZENIA ALARMU

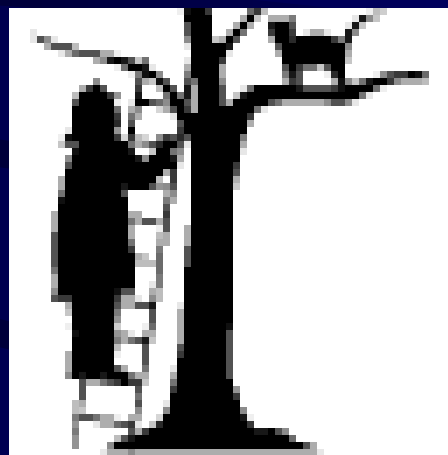
Jeżeli jesteś w miejscu, gdzie nastąpiła awaria:

- ❖ wykonuj polecenia organów służb ratowniczych, porządkowych i obrony cywilnej.

Jeżeli jesteś w mieszkaniu:

- ❖ uszczelnij okna pomieszczenia, w którym się znajdujesz, mokrą tkaniną;
- ❖ na wypadek skażenia przygotuj wilgotne tampony na usta i nos do ochrony dróg oddechowych ;
- ❖ nie opuszczaj mieszkania do czasu przybycia służb ratowniczych.

W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA TEGO RODZAJU ZAGROŻEŃ

tel. 998 lub 112